Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001282

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіосов Олександр Михайлович
2. Oleksandr M. Kiosov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 30-05-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8433

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39.05

Тема дисертації:

1. Оптимізація ендоскопічного лікування ахалазії стравоходу різного ступеня
2. The optimization of endoscopic treatment for various degrees of esophageal achalasia

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішити актуальне завдання сучасної медицини, яке полягає в удосконаленні оперативного лікування ахалазії стравоходу II - III стадії шляхом покращення результатів оперативного лікування ахалазії стравоходу II - III стадії шляхом модифікації методики втручання та локації міотомії. Наукова новизна одержаних результатів. Розширене наукове поняття відносно поширеності та клініко-інструментальної семіотики ахалазії стравоходу. Вперше буде вдосконалено методику ПОЕМ зі збереженням антирефлюксного бар’єру шляхом корекції доступу та об'єму міотомії у вигляді проведення повної міотомії нижнього стравохідного сфінктера зі збереженням ковзних волокон в шлунку (як антирефлюксного механізму) із довжиною шлункової міотомії до 2 см. Виявлено та доведено переваги запропонованої оперативної методики ПОЕМ щодо зменшення ризику інтра- та післяопераційних ускладнень, частоти рецидивів ахалазії стравоходу II - III стадії. На підставі вивчення впливу розробленої

операції на моторну та евакуаторну функції стравоходу в ранньому та віддаленому післяопераційних періодах, а також якості життя пацієнтів доведено, що пропонована модифікована методика ПОЕМ є високоефективним методом лікування ахалазії стравоходу II – III стадії, що дозволяє значно зменшити кількість післяопераційних ускладнень у вигляді рефлюкс-езофагіту, пептичних стриктур стравоходу та рецидиву основного захворювання, тим самим, підвищити якість життя хворих, оперованих з приводу даної патології. Вперше визначено діагностичну цінність методів оцінки самопочуття при ахалазії стравоходу II - III стадії згідно даних анкет ASQ, QLQ-C30 і QLQ-OES18 в рамках комплексного дослідження стану якості життя. Вивчено і показано принципово нове прогностичне та клініко-діагностичне значення показника шкали QLQ-OES18 (стравохідний модуль) більше 55 балів (достовірний критеріальний параметр необхідності оперативного втручання, який має досить високу чутливість (96,36 %), специфічність (85,71 %), позитивну і негативну передбачувальну значимість (98,15 % і 75,0 %, відповідно) щодо діагностики порушень моторної активності стравоходу та необхідності хірургічної корекції ахалазії ($p < 0,05$). Розширене наукове поняття відносно динаміки загальної суб'єктивної задоволеності життям хворих із ахалазією стравоходу при традиційному анкетному опитуванні згідно The Short Form-36 (SF-36) після ПОЕМ та відеолапароскопічною езофагокардіоміотомією за Геллером з фундоплікацією по Дор. Доведено потенційні переваги методики ПОЕМ у нормалізації якості життя у більшості аспектів при порівнянні з лапароскопічною міотомією за Геллером. Встановлено, що строки стаціонарного лікування хворих із ахалазією стравоходу після модифікованої ПОЕМ варіювали від 2 до 5 діб, складаючи в середньому 3,22 ± 0,29, що достовірно у 2,05 рази менше середньої кількості койко-днів після виконання відеолапароскопічної кардіоміотомії за Геллером, доповненою фундоплікацією (6,59 ± 0,82 доби, $U = 181,5$, $z = 4,07$ при $p < 0,001$). Причому, у пацієнтів після операцією Геллера на протязі 12 місяців діагностовано рецидив у 2 хворих (6,70 %) і випадки рефлюкс-езофагіту у 7 осіб (23,33 %), тоді як в групі пацієнтів з ПОЕМ взагалі не реєструвалися рецидиви, а випадки рефлюкс-езофагіту після проведеного оперативного лікування діагностовано тільки 2 пацієнтів (5,70 %). Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження довели, що при розвитку ахалазії стравоходу II-III стадії рекомендовано виконувати хірургічне лікування за запропонованою методикою ПОЕМ із модифікацією у вигляді проведення повної міотомії нижнього стравохідного сфінктера зі збереженням ковзних волокон в шлунку (як антирефлюксного механізму) із довжиною шлункової міотомії до 2 см. Ця вдосконалена методика дозволяє попередити пошкодження стінки стравоходу та післяопераційні ускладнення, пов'язані з недостатнім чи надмірним звуженням стравохідного отвору. Показано, що запропонований спосіб езофагокардіоміотомії відрізняється достатньою технічною простотою, меншою травматизацією і високою безпекою в порівнянні з традиційною операцією Геллера і позбавлений ряду властивих їй недоліків, що поряд з хорошим антирефлюксним ефектом дозволить рекомендувати методику для широкого застосування в клінічній практиці. Результати дослідження довели, що нова запропонована методика хірургічного лікування ахалазії стравоходу II - III стадій у вигляді модифікації ПОЕМ є достовірно клінічно ефективною та більш безпечною альтернативою езофагокардіоміотомії за Геллером і дозволяє не лише скоротити терміни госпіталізації, а й суттєво покращити результати лікування, сприяє зменшенню кількості післяопераційних ускладнень, забезпечує антирефлюксну функцію без дисфагії та підвищує якість життя пацієнтів.

2. The dissertation is devoted to solving an urgent issue in modern medicine, which involves improving the surgical treatment of esophageal achalasia of stages II - III by the choice of modified intervention methodology and myotomy location. Scientific novelty of the results. The expanded scientific concept regarding the prevalence and clinical-instrumental semiotics of esophageal achalasia. For the first time, the technique of POEM with preservation of the anti-reflux barrier will be improved by correcting the access and volume of myotomy in the form of performing a complete myotomy of the lower esophageal sphincter while preserving the sliding fibers in the stomach (as an anti-reflux mechanism) with a gastric myotomy length of up to 2 cm. The advantages of the proposed surgical technique of POEM in reducing the risk of intra- and postoperative complications and the frequency of recurrence of stage II - III esophageal achalasia have been identified and proven. Based on the study of the impact of the developed surgery on the motor and evacuatory functions of the esophagus in the early and

late postoperative periods, as well as the quality of life of patients, it has been proven that the proposed modified technique of POEM is a highly effective method for treating stage II - III esophageal achalasia. It significantly reduces the number of postoperative complications such as reflux esophagitis, peptic esophageal strictures, and recurrence of the primary disease, thereby improving the quality of life of patients operated on for this pathology. Additionally, new data have been obtained regarding the results of a comparative analysis of the dynamics of achalasia symptoms after POEM and video laparoscopic esophagocardiomyotomy according to Heller with Dor/Toupet fundoplication, based on the cumulative score of the Eckardt scale. The observed difference of 4.07 times ($p < 0.001$) indicates the significantly greater effectiveness of the proposed modified POEM technique. Practical significance of the obtained results. The results of the study have proven that in cases of achalasia of the cardia stage II - III, surgical treatment using the proposed method of POEM with modification in the form of complete myotomy of the lower esophageal sphincter with preservation of the sliding fibers in the stomach (as an anti-reflux mechanism) with a gastric myotomy length of up to 2 cm is recommended. This improved technique helps prevent damage to the esophageal wall and postoperative complications associated with either insufficient or excessive narrowing of the esophageal opening. It has been demonstrated that the proposed method of esophagocardiomyotomy is characterized by sufficient technical simplicity, reduced trauma, and high safety compared to the traditional Heller's operation. It eliminates several of its inherent disadvantages, which, together with a good anti-reflux effect, allows recommending the technique for widespread use in clinical practice. The feasibility of determining the quality of life status using specialized questionnaires (ASQ, QLQ-C30, and QLQ-OES18 (esophageal module)) within the framework of comprehensive examination has been substantiated. This approach makes it possible to assess not only the subjective well-being of patients and the severity of esophageal dysfunction but also to use these indicators as potential markers for evaluating clinical effectiveness over time under different treatment strategies and timelines for achalasia of the cardia stage II - III. It has been shown that the indications for performing POEM should include: a confirmed diagnosis of achalasia of the cardia stage II - III, inefficacy of conservative therapy courses or previous endoscopic minimally invasive treatment methods, signs of scar changes in the esophagus, and recurrences more frequently than one case per quarter. The study results have proven that the newly proposed personalized surgical treatment method for achalasia of the cardia stage II - III in the form of a modified POEM is a clinically effective and safer alternative to Heller's esophagocardiomyotomy. It not only reduces hospitalization periods but also significantly improves treatment outcomes, reduces the number of postoperative complications, ensures anti-reflux function without dysphagia, and enhances patients' quality of life.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Kiosov A. Effect of the botulinum toxin injections and endoscopic pneumocardiodilation on symptoms severity and treatment outcomes among patients with primary esophageal sphincter achalasia. Journal of Education, Health and Sport. 2021;11(10):252-262. DOI:https://doi.org/10.12775/JEHS.2021.11.10.023
- Кіосов О. М, Клименко А.В, Данилюк М. Б, Кубрак М. А. Лапароскопічна кардіоміотомія за Геллером як основний метод лікування ахалазії кардії: оцінювання результатів лікування. Запорізький медичний журнал. 2024. Т. 26, № 4(145), 303-306. DOI: https://doi.org/10.14739/2310-1210.2024.4.300129
- 3. Кіосов О.М., Данилюк М.Б., Кубрак М.А. Пероральна ендоскопічна міотомія стравоходу як новий підхід у лікуванні пацієнтів з ахалазією кардії. Emergency Medicine (Ukraine), 2024. Vol. 20, №6, 482-488. DOI:

https://doi.org/10.22141/2224-0586.20.6.2024.1760
- 4. Кіосов О.М. Альтернатива золотому стандарту в хірургічному лікуванні ахалазії кардії. Актуальні проблеми сучасної медицини. 2024. Т. 24, Вип. 4 (88), 301-305. DOI: https://doi.org./10.31718/2077-1096.24.4.301
- 5. Kiosov A., Kulynych R, Korolevska A., Makarov V. (2024) Peroral endoscopic myotomy in patients with achalasia cardia. Abstracts 65th Annual Meeting of the Austrian Society of Surgery (5-7 червня 2024, Зальцбург, Австрія). S12. https://doi.org/10.1007/s10353-024-00831-4
- 6. Кіосов О.М. (2024) Нові підходи в лікуванні ахалазії кардії та розробка сучасних методів профілактики рецидивів. FUTURE OF SCIENCE: INNOVATIONS AND PERSPECTIVES: зб. тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (23-25 грудня 2024, Стокгольм, Швеція). 77-79.
- 7. Kiosov O. M. (2025) Treatment results evaluation of the patients with esophageal achalasia using laparoscopic Heller's cardiomyotomy. Azərbaycan Respublikasi səhiyyə nazirliyi ziz liyev adina azərbaycan dövlət həkimləri təkmilləşdirmə institutu (16 січня, 2025, Баку, Азербайджан). 266-268.
- 8. Кіосов О. М. (2025) Дослідження параметрів якості життя у хворих на ахалазію кардії як критеріїв ефективності проведеної пероральної ендоскопічної міотомії стравоходу. SCIENCE AND TECHNOLOGY: CHALLENGES, PROSPECTS AND INNOVATIONS: зб. тез за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції (26-28 лютого 2025, Осака, Японія). 46-51.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01220200066

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Андрій Володимирович

2. Andrii V. Klymenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабій Олександр Михайлович
2. Babiy Oleksandr Mihaylovich

Кваліфікація: д. мед. н., старший науковий співробітник, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут гастроентерології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011781

Місцезнаходження: проспект Слобожанський, буд. 96, Дніпро, Дніпровський р-н., 49074, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сташисин Андрій Романович
2. Andrii R. Stashysyn

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдаржі Євген Іванович
2. Yevhen I. Haidarzhi

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Капшитар Олексій Олександрович
2. Oleksii O. Kapshytar

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4159-3925

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Завгородній Сергій Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Завгородній Сергій Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ткаченко Оксана Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна